

Frank og kattene

"Noe av det som fascinerer meg mest med mennesker, er evnen vi har til å overraske hverandre når vi minst venter det. Spesielt det at vi gjør noe godt for andre når vi minst venter det av oss selv." Thomas J.R. Marthinsen

Thomas J. R. Marthinsen (COPYRIGHTED) Sist oppdatert 29.01.2019
Bruk innhold

Lytt til teksten:

Frank og kattene

0:00 / 10:24

Frank og kattene

• Thomas J. R. Marthinsen Bruk lydklipp

Frank var ferdig med frokosten klokka halv seks. Han reiste seg fra kjøkkenbordet så stolen veltet. Lyden av stolen som falt, gav gjenklang i hele første etasje, men han trodde ikke kattene ville bli skremt. Han tenkte for seg selv at de nok var ute på jakt uansett, så det gjorde ikke noe at lyden var høy. Likevel så han seg bekymret rundt. Han gikk over til ett av de to lange kjøkken- skapene, bøyde seg sakte ned til nederste hylle der hvor kattematboksene sto. De fylte hele hylla, og han hadde enda flere. Nede i kjelleren hadde han trettito bokser til. Han håpet de ikke hadde gått ut på dato, for han ville ikke likt å måtte dra til butikken alt nå. Ifølge kalenderen som han hadde hengende ved siden av skapet, var det fortsatt kattemat igjen for to uker. Han krysset av hver dag. Nå satte han et rødt, skjevt kryss over dagens dato. Det var en tirsdag.

Han måtte ikke glemme å sjekke beholdningen i kjelleren seinere på dagen, minnet han seg selv på. Han gikk inn i stua. Gardinene var trukket for. TV-bildet kastet sitt blå lys over lenestolen hans. Kryssord-sidene han hadde klippet ut av avisene, lå i en bunke ved siden av fjernkontrollen. Han slo på lampen. Så slo han av tv-apparatet. Han hørte kaffekjelen pipe som et tog i det fjerne, ute på kjøkkenet. Han likte lyden av kaffekjelen, derfor gikk han ekstra sakte tilbake inn på kjøkkenet.

Frank likte kattene sine. Han hadde tre stykker, den ene moren til den yngste. Faren til den vesle oransje katten hadde han aldri sett. Moren hadde vært ute på vift, som kattekvinne ofte er. Men han tok til seg den lille katten for det, og behandlet den akkurat som de to andre. Den fikk like mye mat. Det er kanskje derfor, tenkte han, at jeg har så få bokser kattemat igjen i skapet. Frank klødde seg fraværende på haka mens han tenkte denne tanken. Han snudde seg mot komfyren, slo av plata og lukket opp en av skapdørene.

Kaffekoppen hans sto inntil den venstre skapveggen der den alltid sto. Han hadde mange kopper, men Frank brukte bare denne ene. Det hadde han gjort siden han fikk den av en som en gang hadde vært hans venn. Søsteren hans hadde forsøkt å gi ham en ny kopp en gang. Margit var innom to eller tre ganger i året, mens ektemannen hennes satt ute i bilen og ventet. Han kom aldri inn, og Frank spurte heller aldri hvorfor han satt ute i bilen. Han hadde ikke villet ta imot den nye koppen. Men da ektemannen hadde kjørt av gårde med Margit og han gikk inn på kjøkkenet for å helle opp en kopp kaffe, så han at den sto i kjøkkenskapet. Han hadde ikke blitt oppbrakt, bare litt irritert. Men han foretok seg ikke noe. Da Margit kom på besøk igjen i september det samme året, stod koppen fortsatt urørt der hun hadde plassert den. Hun kommenterte det ikke.

På tunet mellom huset og uthuset var de små vannpyttene frosset til, slik at de spilte utelyset på huset. Frank bøyde seg ned over matskålene til kattene. Det var matrester på veggen over skålene, for kattene hadde en tendens til å lekeslås over måltidene. Frank så sjelden kattene sine. Det hendte han kunne se dem fra kjøkkenvinduet, borte ved garasjen. De kom gjerne den veien fra skogen mot huset. En gang hadde den eldste katten, mora til oransjekatten, hatt en død måkeunge i munnen. Det hadde dryppet blod ned på kattens pels, og den hadde sett ut som et rovdyr. Den dagen hadde Frank vært redd for kattene sine. Men det sa han ikke til noen. Han hadde ikke noen å fortelle det til, men selv om han hadde hatt det, ville han ikke ha funnet på å si noe slikt.

Han tok en slurk av kaffen. Den var skåldende het, men det var slik han likte den. Gjennom et langt yrkesliv hadde han vent seg til å drikke kaffen sin glovarm. Han hadde ikke sett noen grunn til å endre på det den dagen han for fem år siden gikk fra jobb for aller siste gang. På en måte minnet hver slik kopp ham om jobben; om hvordan det hadde vært å være viktig for noen, uten å ha tid til å være der. Det var derfor han hadde drukket kaffen så varm før - det hadde bestandig vært så liten tid til å rekke alt han skulle, han hadde ikke hatt tid til å sette seg ned for å drikke kaffe. Frank satte fra seg koppen, tok på seg den mørkegrå frakken sin, låste opp sikkerhetslåsene på ytterdøra og åpnet den.

Midt ute på tunet hans stod det en liten jente. Frank stivnet til i døråpningen. Hun så veldig liten ut, kanskje var hun bare fire-fem år gammel. Og hun var helt alene. Hun kikket på ham.

– Hei, sa hun med den lille stemmen sin.

Frank svarte ikke. Han slo blikket ned. Kattenes matskåler sto tomme og renslirket inntil husveggen. Han konsentrerte seg om å helle opp kattematen og lot som om han ikke merket at jentungen sto og stirret på ham. Hun sa ikke noe mer, hun var blitt helt stille. De tre skålene var ikke så store, så det tok ikke lang tid å fylle dem. Han kjente noe krype på; han tålte ikke å bli iakt tatt. Men han skottet likevel opp mot jenta som stod på tunet. Hun hadde en mørkerød strikkelue på hodet. Den passet godt til bobledressen, tenkte Frank ufrivillig. I fanget holdt hun oransjekatten. Som om det var den mest naturlige tingen i verden, stod den fremmede jentungen på tunet hans med votthendene rundt katten hans. Hun hadde store øyne som kikket på ham.

– Amalie! AMAAA-L-I-EEEEEE! En skingrende stemme skar gjennom morgenstillheten. Fra øyekroken så Frank noen hektiske bevegelser borte ved hekken, til venstre for garasjen. Det var en dame. Hun hadde roser i de lubne kinnene og kom løpende mot dem. Frank og den lille jenta kikket på henne. Hun så livredd ut.

– Guschelåååv, der er du! Herregud, hvor har du vært!? Mamma har leita etter deg over hele nabolaget! Å lille jenta mi, mamma har vært så redd for deg!

Hun satte seg ned på knærne foran jentungen, tok tak i lua hennes og dro den ned i pannen. For Frank så det ut som om hun forsøkte å trøste seg selv mer enn jentungen ved å gjøre dette med lua. Så snudde moren seg brått mot Frank og kikket ham rett i øynene.

– Hvor fant du henne?

Frank kremtet, så sa han: – Jeg har ikke funnet henne. Hun stod slik da jeg kom ut for å gi kattene mine mat.

Det var første gang Frank hadde snakket med noen siden sist Margit hadde vært innom. Stemmen hans var laget av grus. Han visste ikke hvor han skulle plassere blikket, så han kikket ned. Moren kikket tilbake på jenta igjen, og ristet på hodet. Hun knuget barnet inn til seg. Katten òg for øvrig, for den lå jo i fanget til jentungen.

– Kom nå, Amalie, så går vi hjem. Si unnskyld til mannen for at du har løftet opp katten hans.

– Hun trenger da ikke unnskylde det, sa Frank forfjamset. Han visste fremdeles ikke hvor han skulle se.

– Det er fryktelig snilt av deg, Lerche. Amalie, slipp ned katten og si ha det til mannen.

– Nei! ropte den lille jenta. Besynderlig kraftig til å være et så lite menneske, tenkte Frank.

– Jo, det er ikke vår katt, vet du. Du må la den gå, sa moren bestemt.

Jenta gjorde ikke mine til å lystre moren sin. Hun tviholdt på den vesle kattekroppen. Frank eide ikke ord. Hjertet hans hadde begynt å slå hardt i brystet, og noen vage figurer danset for øynene på ham. Han så på jentungen, som så bent tilbake på ham. Det var nesten som det lå noe utfordrende i blikket hennes, som sa at hun ikke ville gi seg uten kamp. Frank svelget tungt, så begynte han:

– Høhm!

Den unge moren snudde seg mot ham med et spørrende uttrykk.

– Hun kan beholde den. Ja, katten, altså. Det er greit, hun kan bare ta den. Jeg har to andre, og det er egentlig mer enn jeg klarer å holde styr på. Nei, ikke protestér. Du må tro meg på mitt ord, det er helt i orden. Jentungen din kan bare ta med seg katten, hun kommer til å ha mer glede av den enn jeg, og det er bra for barn å ha et kjæledyr.

– Men ..., begynte moren. Men Frank hadde allerede snudd seg. Han låste ytterdøra og gikk inn i gangen. Der stod han helt stille inntil veggen og hev etter pusten. Han hadde ikke sagt så mye på mange år. Han listet seg inn på kjøkkenet. Der gjemte han seg bak gardinene og kikket ut gjennom vinduet.

De var ute på tunet, et stykke lenger oppe på kjerreveien bort fra huset hans. Moren og barnet gikk ved siden av hverandre. De gikk veldig sakte. Frank tenkte at det sikkert var fordi

jentungen bar på katten hans. Som alle katteeiere var hun sikkert allerede bekymret for at noe skulle skje den. Derfor knuget hun den til sitt bryst. Han fulgte den røde topplua hennes det siste stykket opp mot hekken. Så forsvant begge to bak den grønne muren.